

02. Sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri: Bozdoğan ilçesi örneği

Serkan TAŞKIN¹

APA: Taşkın, S. (2022). Sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri: Bozdoğan ilçesi örneği. *Rumeli Eğitim Araştırmaları Dergisi*, (3), 21-35. DOI: 10.5281/zenodo.7513422

Öz

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Araştırmanın çalışma evrenini 2021-2022 bahar döneminde Aydın ili Bozdoğan ilçesinde görev yapan 102 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Betimsel tarama modelinin kullanıldığı bu araştırmada Yavuz Bolat tarafından geliştirilen 22 maddelik ölçek Google form haline getirilmiş ve uygulanmıştır. Ölçek, öğretmenlerin öğretim programı okuryazarlık düzeylerini ölçen iki alt boyuttan oluşmaktadır. Araştırma bulguları incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin eğitim programı okuryazarlık algılarında genel olarak anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Eğitim programı okuryazarlık algı düzeyleri farklı değişkenlere göre incelendiğinde anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Öğretmenlerin mesleki kıdemleri, cinsiyeti, görev yapılan yer, mezun olunan kurum, lisansüstü eğitim alıp almama, herhangi bir dersin öğretim programının geliştirilmesinde görev alıp almama değişkenlerine göre eğitim programı okuryazarlık algı düzeyleri arasında genel anlamda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Program okuryazarlığı, sınıf öğretmenleri, öğretim programı

Classroom teachers' curriculum literacy levels: Case of Bozdoğan district

Abstract

In this study curriculum literacy levels of classroom teachers were examined in terms of different variables. The participants of the research consists of 102 primary school teachers working in Bozdoğan district of Aydın in the spring term of 2021-2022. In this research the descriptive survey model was used. The 22 item scale developed by Yavuz BOLAT was turned into a Google form and applied. The scale consists of two sub-dimensions that measure teachers' curriculum literacy levels. When the research findings were examined, there is no significant difference in general education curriculum literacy perceptions of primary school teachers was observed. When the literacy perception levels of education program were examined according to different variables, was observed that there is no significant difference. There is a statistically significant difference between the literacy perception levels of the education program according to the variables of teachers' professional seniority, gender, place of job, graduated institution, master's degree or not, whether or not to take part in the development of the curriculum of any lesson it can be said that there is no statistically significant difference between the literacy perception levels of the curriculum in general.

Keywords: Curriculum literacy, classroom teachers, curriculum

¹ Öğretmen, Bozdoğan İlçe MEM (Aydın, Türkiye), serkantaskin@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-8474-0353 [Araştırma makalesi, Makale kayıt tarihi: 04.09.2022-kabul tarihi: 02.12.2022; DOI: 10.5281/zenodo.7513422]

Adres
Rumeli Eğitim Araştırmaları Dergisi
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Türkçe
ve Sosyal Bilimler Bölümü, Türkçe Eğitimi ABD
Cevizli, Kartal - İSTANBUL / TÜRKİYE 34865
e-posta: editor@rumelide.com
tel: +90 505 7958124, +90 216 773 0 616

Address
Rumeli Journal of Education Studies
İstanbul Medeniyet University, Faculty of Education Sciences, Dep. of
Turkish and Social Sciences Education, Turkish Education Program
Cevizli, Kartal - İSTANBUL / TÜRKİYE 34865
e-mail: editor@rumelide.com,
phone: +90 505 7958124, +90 216 773 0 616

1. Giriş

1.1. Okuryazarlık

Kelime anlamı olarak okuryazar “Okuması yazması olan, öğrenim görmüş (kimse)” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2019). Aynı zamanda yaşadığımız yüzyılın şartlarında okuryazarlık kavramına çok daha derin anlamlar yüklendiğini, farklı okuryazarlık türlerinin günden güne arttığını ve okuryazarlığın; okuma, anlama, üretme, yorumlamayı da kapsayan entelektüel bir kapasite oluşturma aracı olduğunu vurgulanmaktadır. “Önceleri sadece okuma ve yazma yeterliği olarak tanımlanan okuryazarlık kavramının, bugün çok daha yoğunlaşmış bir içeriğe sahip olduğu kabul edilmektedir” (Gömleksiz, Kan ve Öner, 2012: 44). Yeni teknolojiler ortaya çıktıkça okuryazarlığın doğası değişmiş (Leu, 1997), özellikle 1990’lardan sonra, kavramın çerçevesi teknolojik gelişme, hayat şartlarını değişmesi ve ortaya çıkan ihtiyaçlara bağlı olarak çeşitlenmiş (Aşıcı, 2009), daha fazla okuryazarlık türü ortaya çıkmıştır.

1.2. Öğretim programı

Eğitimde başarıyı artırmak amacıyla ön plana çıkan bazı unsurlar bulunmaktadır. Bu unsurlardan biri olan öğretim programları; felsefi, tarihi, psikolojik ve toplumsal temelleri, öğrenme alanları, teoriler ve uygulamalar ile var olur (Ornstein & Hunkins, 2009). Öğretim programı eğitim sisteminin en önemli unsurlarından biri olarak kabul edilmektedir. Öğretim programı, öğrencilerin okul yönetimi altında karşılaştığı tüm deneyimlerin plan veya programıdır (Tanner, 1995: 158). Smith’e (2000) göre program, “Öğrencileri hedefe götürecek öğrenme aktivitelerini gösteren öğretim izlencesi”dir. Kelly (2004) programı, “okul tarafından planlanan ve yönlendirilen ister grup olarak ister bireysel okul içinde veya okul dışında bütün öğrenmeler” olarak tanımlamıştır. Bir öğretim kurumu öğretim programı olmaksızın var olamaz. Eğitim etkinliklerinde başarıyı yakalama konusunda ön plana çıkan bir diğer unsur ise öğretmenlerdir. Öğretim faaliyetlerinde öğretmenlere rehberlik eden öğretim programlarının etkililiği yine uygulayıcısı olan öğretmenle doğrudan ilişkilidir. Öğretmen ve öğretim programları arasındaki ilişki eğitimde faaliyetlerinde başarıyı yakalamada noktasında önemli bir yer tutar. Toplumlarda yaşanan değişim ve gelişmeler, eğitim sistemi, eğitim programı ve bu programların yöneticisi olan öğretmen ve öğretmenlik mesleği üzerinde önemli etkiler göstermektedir (Özkan, 2016). Öğretim programları eğitim öğretim faaliyetlerinin gelişim sürecinde çok önemli bir yer tutar. Günlük hayatta yaşanan değişim ve teknolojik gelişime uyum sağlamak yalnızca eğitim öğretim faaliyetleri ile mümkün olabileceğinden bu değişim ve gelişimlere öğretmenlerinde ayak uydurmaları gerekmektedir. Ortaya çıkan bu durum öğretmene çeşitli sorumluluklar yüklemektedir. Öğretmenin kişisel ve mesleki gelişim açısından sürekli donanımlı olmasının yanı sıra uygulayıcısı olduğu eğitim programı hakkında yeterince bilgi sahibi olma ve iyi bir uygulayıcı olmasını gerektirir. Zira öğretim programları yol gösterici ve rehber konumundadır. Eğitim faaliyetlerinde öğretmenlere rehberlik eden öğretim programlarının etkililiği yine uygulayıcısı olan öğretmenle doğrudan ilişkilidir. Bu bağlamda bir öğretmenin en önemli görevi eğitim öğretim etkinliklerini uygularken programı öğrenci başarısını merkeze alacak şekilde uyarlamaya çalışmak olmalıdır.

1.3. Program okuryazarlığı

Program okuryazarlığı, öğretim programlarının uygulama ve değerlendirme süreçlerindeki gerekli olan kişisel ve mesleki yeterlikler bütünü olarak ifade edilebilir. Program ve okuryazarlık kavramlarının birlikte incelendiğinde; “program okuryazarlığı” programı doğru anlama, program ile ilgili bilgi sahibi

olma ve uygulama süreçlerini ihtiyaçlara uygun biçimde tasarlama becerisine sahip olmaktır. Bu bağlamda program okuryazarlığı kavramı, “öğretmenlerin programı anlama, uygulama ve değerlendirme ile ilgili asgari bilgi ve beceriye sahip olması” olarak tanımlanabilir (Akyıldız, 2022). Programın uygulamada başarıya ulaşmasında en önemli etken kuşkusuz ki program okuryazarlığıdır. Bu noktada öğretmenlerin, programları hedeflerine uygun bir şekilde uygulayabilmek için iyi bir program okuyazarı olmaları gerekmektedir. Programın doğru uygulanması için ön koşul programın doğru şekilde anlaşılmasıdır. Öğretmenlerin program okuyazarı olması eğitim kalitesinin artırılmasında büyük etkindir.

Sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi, öğretmenlerin hangi değişken veya değişkenlere göre hizmet içi eğitim faaliyetlerine ve mesleki gelişim etkinliklerine katılım sağlaması gerekliliğinin tespiti açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesidir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki alt sorulara yanıt aranmıştır.

- 1) Sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri mesleki kıdeme, cinsiyete, görev yapılan yere, mezun olunan kuruma, lisansüstü eğitim alıp almama durumuna, herhangi bir dersin öğretim programının geliştirilmesinde görev alıp almama durumuna göre farklılaşmaktadır mı?
- 2) Sınıf öğretmenleri öğretim programına başvurma ve yararlanma düzeyleri hakkında neler düşünülmektedir?
- 3) Sınıf öğretmenlerinin mevcut öğretim programlarında yapmak istedikleri katkı ve düzenlemeler nelerdir?

2. Yöntem

Tarama modelleri, elemanları çok olan bir evrende, o evren hakkında genel bir kaniya ulaşmak için, evrenin bütününe ya da evrenden alınacak örnekleme yapılan taramadır (Karasar, 2014). Bu araştırma betimsel nitelik taşıyan tarama (survey) modeli ve nicel verilere dayanmaktadır. Ölçeğe eklenen açık uçlu sorular betimsel değerlendirme yöntemi ile yorumlanarak alt başlıklar halinde gruplandırılmıştır.

2.1. Çalışma evreni

Çalışmanın evreni Aydın ili Bozdoğan İlçesi'nde görev yapan sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 2021-2022 eğitim öğretim yılında Bozdoğan İlçesi'nde görev yapan 102 tane sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.. Özellikle pandemi geçiş sürecinin etkileri de dikkate alınarak, seçkisiz örneklem yoluyla belirlenen tüm sınıf öğretmenlerine Google form üzerinde oluşturulan ölçme aracı gönüllülük ilkesine göre ulaştırılmış ve uygulanmıştır. Elde edilen veriler etik kurallara uygun olarak saklanmış, veri analizleri yapılmış ve tablolar halinde sunulmuştur. Genel profilin anlaşılabilmesi bakımından Bozdoğan İlçesinde bulunan okullara ait dayalı veriler sırasıyla Tablo1, Tablo 2 ve Tablo 3 'de verilmiştir.

Tablo 1. Bozdoğan İlçesi'nde Bulunan Okul/Kurum Sayısı

Sıra	Kullanım Alanı/Türü	Resmi	Özel	Toplam
1	Bağımsız Ana Okulu	1	0	1
2	Okul Bünyesindeki Ana Sınıfı	23	0	23

Adres
Rumeli Eğitim Araştırmaları Dergisi
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Türkçe
ve Sosyal Bilimler Bölümü, Türkçe Eğitimi ABD
Cevizli, Kartal - İSTANBUL / TÜRKİYE 34865
e-posta: editor@rumelide.com
tel: +90 505 7958124, +90 216 773 0 616

Address
Rumeli Journal of Education Studies
İstanbul Medeniyet University, Faculty of Education Sciences, Dep. of
Turkish and Social Sciences Education, Turkish Education Program
Cevizli, Kartal - İSTANBUL / TÜRKİYE 34865
e-mail: editor@rumelide.com,
phone: +90 505 7958124, +90 216 773 0 616

3	İlkokul	26	0	26
4	Ortaokul	11	0	11
5	İmam Hatip Ortaokulu	1	0	1
6	Anadolu Lisesi	1	0	1
7	İmam Hatip Lisesi	1	0	1
8	Mesleki ve Teknik Eğitim	1	0	1
9	Pansiyonlu Okul Sayısı	1	0	1
10	Halk Eğitim Merkezi	1	0	1

Tablo 2. Okul Türlerine Göre Öğretmen, Öğrenci ve Derslik Mevcutları

	Öğretmen Sayısı (Kadrolu)	Öğrenci Sayısı	Derslik Sayısı	Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	Derslik Başına Öğrenci Sayısı
Özel Eğitim Okulu	16	95	11	2,54	5,54
Okul Öncesi	36	503	33	15,24	13,24
İlkokul	146	1528	132	10,46	11,57
Ortaokul	153	1511	85	9,87	17,77
Lise	132	1215	67	9,48	18,68

Tablo 3. Taşınmalı Eğitim Kapsamında Olan Öğrenci Sayıları

	Öğrenci Sayısı	Taşınmalı Eğitim Kapsamındaki Öğrenci Sayısı	(%)
Özel Eğitim Okulu	95	77	81,05
Okul Öncesi	503	0	0
İlkokul	1528	385	25,19
Ortaokul	1511	839	55,53
Lise	1215	991	81,56

Tablo 3'de belirtilen veriler incelendiğinde Ortaokul ve Özel Eğitim öğrencilerinin taşıma kapsamında olma durumunun diğerlerine oranla daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Bunun temel sebebi Bozdoğan İlçesinin nüfus yapısının genellikle köy ve köy altı yerleşimlerde yoğunlaşması ve bu bölgelerde okullaşma oranının düşük olması gösterilebilir. İlkokul öğrencilerinin taşınmalı eğitim oranının diğerlerine oranla düşük olması da bu durumu destekler niteliktedir.

Tablo 4. Öğretmenlere Ait Demografik Özellikler

Demografik Özellikler	N (102)	%
Cinsiyet		
Kadın	66	64,7
Erkek	36	35,3
Meslekteki Kıdem (Yıl)		
1-10	36	35,3

11ve üzeri	66	64,7
Mezun Olunan Kurum		
Eğitim Fakültesi	81	79,4
Eğitim Fakültesi Dışı	21	20,6
Görev Yeri		
Şehir Merkezi	61	59,8
Köy- Mahalle	35	34,3
Diğer	6	5,9
Lisans Üstü Eğitim Alma Durumu		
Evet	21	20,6
Hayır	81	79,4
Daha Önce Program Geliştirmede Görev Alma Durumu		
Evet	21	20,6
Hayır	81	79,4

Araştırmada yer alan öğretmenlerin demografik özelliklerine göre dağılımları elde edilmiş ve sonuçlar Tablo 4’de verilmiştir. Bu sonuçlara göre; öğretmenlerin %64,7’sini (66 öğretmen) kadınlar, %35,3’ünü (36 öğretmen) ise erkekler oluşturmaktadır. Araştırmadaki öğretmenlerin meslekteki kıdem yıllarının dağılımı; %35,3’ü (36 öğretmen) 1 ile 10 yıl arası, %64,7’si (66 öğretmen) 11 yıl ve üzeri şeklindedir. Öğretmenlerin %79,4’ü (81 öğretmen) eğitim fakültesi, %20,6’sı (21 öğretmen) eğitim fakültesi dışı bir bölümden mezundur. Öğretmenler görev yeri olarak %59,8 ‘i şehir merkezinde (61 öğretmen) %34,3 ‘ü köy veya mahalle (35 öğretmen) ve %5,9 diğer (6 öğretmen) seçeneğini belirtmiştir. Lisansüstü eğitim alma durumu incelendiğinde öğretmenlerin %20,6’sı evet (21 öğretmen), % 79,4 ‘ü (81 öğretmen) hayır olarak cevap vermiştir. Çalışmadaki sınıf öğretmenlerin %20,6’sı (21 öğretmen) daha önce bir dersin öğretim programının geliştirilmesinde görev aldığı veya katkıda bulunduğunu belirtmiştir.

2.2. Veri toplama araçları

Veri toplama aracı olarak Bolat tarafından geliştirilen 22 maddelik ölçek “ Sınıf Öğretmenlerinin Öğretim Programları Okuryazarlık Düzeyleri ” ölçeği kullanılmıştır. Toplam 22 maddeden oluşan ölçek, “ (1) Kesinlikle Katılmıyorum (2) Katılıyorum, (3) Kararsızım , (4) Katılıyorum, (5) Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde beş eşit aralığa bölünmüştür. Ölçekte en düşük puan (22), en yüksek puan 110’dır. Puanların azalması öğretim programları algı düzeylerinin düştüğünü, puanların artması ise öğretim programları algı düzeylerinin arttığını gösterir (Tablo 5). Uygulanan veri toplama aracı Tablo4 de belirtilen değişkenlere göre incelenerek araştırmanın alt amaçlarındaki sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır. Belirlenen değişkenlerin öğretmenlerin öğretim programı okuryazarlık düzeylerine etki düzeyi araştırılmıştır.

Ayrıca veri toplama aracına iki açık uçlu soruya yer verilerek, sınıf öğretmenlerinin öğretim programlarına başvurma nedenleri ve öğretim programlarının geliştirme çalışmaları için öğretmenlerin sunabilecekleri olası katkılar araştırılmış ve sonuçlar nitel araştırma verileri doğrultusunda ifade edilmiştir.(Tablo6).

Tablo 5. Veri Toplama Aracında Yer Alan Maddeler

M1	Verilen amaç ve kazanımların hangi alana ilişkin olduğunu avırt edebilirim
	<p>Adres Rumeli Eğitim Araştırmaları Dergisi İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Bölümü, Türkçe Eğitimi ABD Cevizli, Kartal - İSTANBUL / TÜRKİYE 34865 e-posta: editor@rumelide.com tel: +90 505 7958124, +90 216 773 0 616</p>
	<p>Address Rumeli Journal of Education Studies İstanbul Medeniyet University, Faculty of Education Sciences, Dep. of Turkish and Social Sciences Education, Turkish Education Program Cevizli, Kartal - İSTANBUL / TÜRKİYE 34865 e-mail: editor@rumelide.com, phone: +90 505 7958124, +90 216 773 0 616</p>

M2	Ders içeriğinin öğrenci seviyesine uygunluğunu denetleyebilirim.
M3	Amac ve kazanımlara uygun içerik seçebilirim.
M4	Amac ve kazanımların birbirivle olan tutarlılıklarını tespit edebilirim.
M5	İçeriğin amac ve kazanımlarla ilişki düzeyini tespit edebilirim.
M6	Ölçme araçlarını okuyabilirim.
M7	Amac ve kazanımların sınırlıklarını belirleyebilirim.
M8	Amac ve kazanımların ne istediğini anlayabilirim.
M9	Öğrenme-öğretme süreçlerinin etkililiğini değerlendirebilirim.
M10	Ölçme-değerlendirme işlemi sonuçlarını yorumlayabilirim.
M11	Amac ve kazanımlara uygun değerlendirme yöntemini seçebilirim.
M12	Amac ve kazanımlara ulaşılabilecek uygun öğretim tekniğini belirleyebilirim.
M13	Öğrenme-öğretme süreçlerine uygun eğitim araç. gereç. materyali seçebilirim.
M14	İçeriğin. amac ve kazanımların gerçekleşme süresine uygunluk durumunu tespit edebilirim.
M15	Amac ve kazanımlara uygun öğretim yöntemini belirleyebilirim.
M16	Öğrenme-öğretme süreçlerine uygun eğitim materyalini tasarlayabilirim.
M17	Amac ve kazanımlara uygun ölçme aracı hazırlayabilirim.
M18	Öğretme-öğrenme süreçlerine uygun eğitsel etkinlikler tasarlayabilirim.
M19	Amac ve kazanımlara uygun değerlendirme ölçütü vazabilirim.
M20	Amac ve kazanımları etkileyen öğrenci davranışına göre vazabilirim.
M21	Öğrenci seviyesine uygun amac ve kazanım vazabilirim.
M22	Bir ölçme aracını amac ve kazanımları dikkate alarak analiz edebilirim.

Tablo 6. Veri Toplama Aracında Yer Alan Açık Uçlu Sorular

SORU1	Sizce bir sınıf öğretmeni öğretim programına neden başvurur?
SORU2	Sizden öğretim programların katkı sağlamanız istenseydi bir sınıf öğretmeni olarak programlarda neleri, neden değiştirmek isterdiniz? Kısaca yazınız.

2.3. Verilerin toplanması

Bu araştırmada Yavuz Bolat tarafından geliştirilen 22 maddelik ölçek seçkisiz örneklem yoluyla belirlenen tüm sınıf öğretmenlerine Google form üzerinde oluşturulan ölçme aracı gönüllülük ilkesine göre ulaştırılmış ve uygulanmıştır. Araştırmaya eklenen açık uçlu sorulara verilen cevaplar harmanlanarak araştırma amacına uygun şekilde yorumlanmaya çalışılmıştır.

2.4. Verilerin analizi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS veri analiz programı kullanılarak nicel olarak analiz edilmiştir. Verilerin çözülmesinde faktör analizi, aritmetik ortalamalar, yüzde, frekans, ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan açık uçlu sorular ise betimsel analize tabi

tutulmuştur. Betimsel analiz yöntemi ile açık uçlu sorulardan alınan yanıtlar düzenlenerek araştırma konusuna uygun yorumlamalar yapılmaya çalışılmıştır.

3. Bulgular

3.1. Öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlık düzeyleri

Bu bölümde öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlık düzeylerine ait frekans ve yüzde değerleri verilmektedir. Aşağıda Tablo 7'de ölçekte yer alan maddelerin frekans ve yüzde dağılımlarına yer verilmiştir.

Tablo 7. Öğretim Programı Okuryazarlık Düzeylerine Ait Frekans ve Yüzde Dağılımları

Madde No	Kesinlikle Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum		Ortalama X		
	%	N	%	N	%	N	%	N			
M1	0,00	0	0,00	0	4,9	5	46,08	47	49,02	50	4,27
M2	0,00	0	0,00	0	4,9	5	43,13	44	51,97	53	4,32
M3	0,98	1	2,94	3	7,84	8	41,18	42	47,06	48	4,33
M4	0,98	1	0,98	1	3,92	4	42,15	43	51,97	53	4,34
M5	0,98	1	1,96	2	6,86	7	47,07	48	43,13	44	4,20
M6	0,98	1	0,00	0	9,80	10	50,00	51	39,22	40	4,25
M7	0,00	0	3,92	4	6,86	7	53,92	55	35,30	36	4,22
M8	0,00	0	0,00	0	0,98	1	50,98	52	48,04	49	4,33
M9	1,96	2	0,98	1	11,77	12	44,11	45	41,18	42	4,48
M10	1,96	2	0,98	1	5,89	6	46,08	47	45,09	46	4,46
M11	0,98	1	0,00	0	8,82	9	49,02	50	41,18	42	4,25
M12	2,94	3	0,98	1	3,92	4	50,98	52	41,18	42	4,23
M13	0,00	0	1,96	2	5,89	6	53,92	55	38,23	39	4,47
M14	0,00	0	0,00	0	8,83	9	48,04	49	43,13	44	4,34
M15	0,98	1	3,92	4	6,86	7	49,02	50	39,22	40	4,44
M16	3,92	4	1,96	2	10,78	11	44,11	45	39,22	40	4,33
M17	0,98	1	1,96	2	7,84	8	53,92	55	35,30	36	4,40
M18	1,96	2	0,00	0	8,83	9	46,08	47	43,13	44	4,25
M19	1,96	2	1,96	2	13,72	14	48,04	49	34,31	35	4,28
M20	1,96	2	0,00	0	7,84	8	49,02	50	41,18	42	4,12
M21	0,00	0	1,96	2	14,70	15	42,15	43	41,18	42	4,33
M22	0,00	0	1,96	2	10,78	11	51,96	53	35,30	36	4,38

3.1.1. Birinci alt soruya yönelik bulgular

Sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri farklı değişkenlere göre farklılaşma durumu Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Öğretim Programı Okuryazarlık Düzeylerinin Mesleki Kıdemle İlişkisi

Kıdem	n	X	SS	p
1-10 yıl	35	4,36	,459	.521
11 yıl ve üzeri	67	4,29	,46	

$p < .05$

Tablo 8'de görüleceği üzere, sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeylerinin mesleki kıdem değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek üzere yapılan t testi analizi sonucunda, mesleki kıdemleri 10 yıl ve altında olan öğretmenler ile 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin program okuryazarlık düzeyleri arasında istatistiksel bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri cinsiyete göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Testin sonuçları Tablo 9'de gösterilmiştir.

Tablo 9. Öğretim Programı Okuryazarlık Düzeyleri Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu

Cinsiyet	n	X	SS	p
Kadın	66	4,27	,431	.211
Erkek	36	4,39	,502	

$p < .05$

Tablo 9'da görüleceği üzere, sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek üzere yapılan analiz sonucunda, kadın öğretmenler ile erkek öğretmenlerin program okuryazarlık düzeyleri arasında cinsiyet bakımından istatistiksel bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeylerinin görev yapılan yer değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Testin sonuçları Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10. Öğretim Programı Okuryazarlık Düzeylerinin Görev Yapılan Yere Göre Farklılaşma Durumu

Görev Yeri	n	X	SS	p
Şehir Merkezi	61	4,38	,459	.142
Köy Mahalle	35	4,24	,432	

Diğer	6	4,08	,545
-------	---	------	------

$p > .05$

Tablo 10'da görüleceği üzere, sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeylerinin görev yapılan yer değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek üzere yapılan analiz sonucunda, şehir merkezinde görev yapan öğretmenler ile köy/mahallelerde görev yapan öğretmenlerin program okuryazarlık düzeyleri arasında görev yapılan yer bakımından istatistiksel bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeylerinin mezun olunan kurum değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem için *t* testi uygulanmıştır. Testin sonuçları Tablo 4.5'de gösterilmiştir.

Tablo 11. Öğretim Programı Okuryazarlık Düzeyinin Mezuniyet Kurumu Değişkenine Ait Veriler

Mezuniyet	n	X	SS	p
Eğitim Fakültesi	81	4,33	,44	.136
Eğitim Fakültesi Dışı	21	4,25	,51	

$p > .05$

Tablo 11'de görüleceği üzere, sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeylerinin görev yapılan yer değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek üzere yapılan analiz sonucunda, eğitim fakültesi mezunu öğretmenler ile eğitim fakültesi harici mezunu öğretmenlerin program okuryazarlık düzeyleri arasında mezuniyet kurumu bakımından istatistiksel bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri lisansüstü eğitim alıp almama durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem için *t* test uygulanmıştır. Testin sonuçları Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12. Öğretim Programı Okuryazarlık Düzeyinin Lisansüstü Eğitim Alma Değişkeniyle İlişkisi

Lisansüstü Eğitim Alma	n	X	SS	p
Evet	21	4,25	,38	.484
Hayır	81	4,33	,47	

$p > .05$

Tablo 12'de görüleceği üzere, sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeylerinin lisansüstü eğitim alıp almama değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek üzere yapılan

analiz sonucunda, lisansüstü eğitim alan öğretmenler ile almayan öğretmenlerin program okuryazarlık düzeyleri arasında istatistiksel bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri herhangi bir dersin öğretim programının geliştirilmesinde görev alıp almama durumuna göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla bağımsız örneklem *t* testi uygulanmıştır. Testin sonuçları Tablo 13'de gösterilmiştir.

Tablo 13. Öğretim Programı Geliştirme Sürecinde Yer Alma Değişkeniyle İlişkisi

Görev Alma Durumu	n	X	SS	p*
Evet	21	4,39	,441	.417
Hayır	81	4,30	,464	

$p > .05$

Tablo 13'de görüleceği üzere, öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeylerinin herhangi bir dersin öğretim programının geliştirilmesinde görev alıp almama değişkenine göre farklılaşım test etmek üzere yapılan analiz sonucunda, program geliştirme sürecinde görev alan öğretmenler ile almayan öğretmenlerin program okuryazarlık düzeyleri arasında istatistiksel bir farklılık olmadığı görülmüştür

Sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri farklı derslerin öğretim programlarına ulaşabilme durumuna göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla bağımsız örneklem *t* testi uygulanmıştır. Testin sonuçları Tablo 14'de gösterilmiştir.

3.2. Birinci açık uçlu soruya yönelik bulgular

Öğretmenlere öğretim programına başvurma sebepleri hususu açık uçlu soru olarak sorulmuş ve verilen cevaplardan çıkarılan sonuçlar Tablo 14'de belirtilmiştir.

Tablo 14. Öğretmenlerinin Öğretim Programına Başvurma Sebepleri

	f
Cevap vermeyen	37
Değerlendirmeye alınan	61
Cümlede anlam bütünlüğü olmadığı için değerlendirmeye alınmayan	4
Toplam	102

“Sizce bir sınıf öğretmeni öğretim programına neden başvurur? Öğretim programından nasıl/ne düzeyde yararlanabildiğinizi düşünüyorsunuz?” Sorusuna cevap veren öğretmenlerin 37'sinden cevap alınmamıştır. Bunun yanında cevaplarında anlam bütünlüğü olmadığı için değerlendirmeye alınmayan dört öğretmenin dışında kalan cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin öğretim programına başvurma sebepleri genel olarak derlendiğinde aşağıdaki başlıklar altında toplandığı görülmektedir.

Planlı ve verimli olabilme (f:43): Ders işlenişinde öğretim programına bağlı kalarak plan oluşturmak ve ilgili plan doğrultusunda etkili ve verimli ders işleme amacıyla öğretim programına başvurduklarını belirten cevaplar bu başlık altında toplanmıştır.

Kişisel ve mesleki gelişim (f:18): Öğretmenler genel olarak öğretim programlarını kişisel ve mesleki gelişim alanında rehber olarak kullandığını ifade eden cevaplar bu başlık altında toplanmıştır.

3.3. İkinci açık uçlu soruya yönelik bulgular

Öğretmenlerinin öğretim programda değiştirmek istedikleri unsurlar açık uçlu soru olarak sorulmuş ve verilen cevaplardan çıkarılan sonuçlar Tablo 15’de belirtilmiştir.

Tablo 15. Öğretmenlerinin Öğretim Programda Değiştirmek İstedikleri Unsurlar

	f
Cevap vermeyen	56
Değerlendirmeye alınan	43
Cümlede anlam bütünlüğü olmadığı için değerlendirmeye alınmayan	3
Toplam	102

“Sizden öğretim programlarına katkı sağlamanız istenseydi bir sınıf öğretmeni olarak programlarda neleri, neden değiştirmek isterdiniz? Kısaca yazınız.” Sorusuna cevap veren öğretmenlerin 56’sından cevap alınamamıştır. Bunun yanında cevaplarında anlam bütünlüğü olmadığı için değerlendirmeye alınmayan üç öğretmenin dışında kalan cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin öğretim programına başvurma sebepleri genel olarak derlendiğinde aşağıdaki başlıklar altında toplandığı görülmektedir.

İçerik (f:31): Öğretim programlarının içerik olarak yoğun bulan öğretmenler kazanımları daha sade hale getirmek istediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca mevcut öğretim programının daha somut ve uygulamaya dönük hale getirilmesini gereken öğretmenler kazanımları bu yönde yazacaklarını belirtmişlerdir.

Ölçme Değerlendirme (f:6): Mevcut öğretim programındaki ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin öğrenci ilgi ve yeteneklerini yeterince ölçemediğini belirten öğretmenler daha gözlemlenebilir ve bireysel beceriyi ölçen ölçme ve değerlendirme etkinliklerine yer vereceklerini belirtmişlerdir.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri (f:6): Öğretim programında yer alan yöntem ve teknikleri daha işlevsel hale gelebilmesi için öğrenciye göre esnek ve uygulanabilir şekilde düzenlemek istediğini belirten öğretmenler öğretim yöntem ve teknikleri alanında yenilikler yapacaklarını ifade etmişlerdir.

4. Sonuç, tartışma ve öneriler

Yapılan araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür. Kuyubaşoğlu (2019) tarafından yapılan “Öğretmenlerin Eğitim Programı Okuryazarlığı Yeterliklerinin İncelenmesi” isimli yüksek lisans tez çalışmasının sonuçları bu araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir. Diğer yandan Kahramanoğlu (2019) tarafından yapılan “Öğretmenlerin Öğretim Programı Okuryazarlığına Yönelik Yeterlik Düzeyleri Üzerine Bir İnceleme”

isimli makalede öğretmenlerin program okuryazarlığı düzeyleri orta düzey olarak tespit edilen bulgularıyla bu çalışmadan elde edilen bulgular örtüşmemektedir.

Araştırma sonuçları değişkenlere bağlı olarak incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdem değişkenlerine, cinsiyetlerine göre öğretim programı okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Buna rağmen mesleki kıdemi 1-10 yıl arasında olan öğretmenlerin öğretim programı okuryazarlık düzeyine ait ortalama puanlarının 11 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlere göre kısmen daha fazla olduğu görülmüştür. Elde edilen bu veri Aslan (2018), Kahramanoğlu (2019) ve Keskin (2020) tarafından yapılan çalışma sonuçları ile örtüşmemektedir. Bu nedenle bu çalışmanın bulgularıyla tutarlı olmayan araştırmaların alanyazında mevcut olduğunu söylemek mümkündür.

Katılımcıların cinsiyetleriyle öğretim programı okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür. Elde edilen sonuçla ilgili alanyazına bakıldığında; Keskin (2020) tarafından yapılan, “Öğretmenlerin Öğretim Programı Okuryazarlık Düzeylerine Yönelik Algılarının Belirlenmesi” isimli doktora tezi çalışmasından elde edilen sonuçlar bu araştırma sonucunu destekler niteliktedir. Kahramanoğlu (2019) tarafından yapılan “Öğretmenlerin Öğretim Programı Okuryazarlığına Yönelik Yeterlik Düzeyleri Üzerine Bir İnceleme” isimli araştırmada ise öğretmenlerin program okuryazarlık düzeylerinin cinsiyet değişkeni açısından incelenmesi sonucu kadınların lehine anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edildiğinden bu sonuç bu çalışmanın sonucu ile örtüşmemektedir. Bu sonuçlar ışığında cinsiyet değişkeninin program okuryazarlığı üzerinde bir etkisinin olmadığını söyleyebiliriz.

Görev yapılan yer değişkenine göre sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Bu durum sınıf öğretmenlerinin gerek mahalle-köy gerekse şehir merkezinde görev yapsa dahi öğretim programı uygulamalarına rahatlıkla ulaşabildiğini göstermektedir.

Mezun olunan kurum değişkenine göre sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Ancak eğitim fakültesinden mezun olan öğretmenlerin ortalama puanı eğitim fakültesi dışı mezun olanlardan yüksek olduğu için eğitim fakültesinden mezun olan öğretmenlerin öğretim programları okuryazarlık düzeylerinin diğerlerine oranla daha yüksek olduğu söylenebilir.

Lisansüstü eğitim alıp almama değişkenine göre sınıf öğretmenlerinin öğretim programı okuryazarlık düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Bu durum öğretim programı okuryazarlık alanındaki temel ilkelerin ve uygulamaların lisans düzeyinde sınıf öğretmeni tarafından öğrenilip uygulanabildiği şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca öğretmenlerine uygulanan ankette sorulan açık uçlu sorulara verilen cevaplar incelendiğinde aşağıdaki sonuçlar öneri olarak da dikkate alınabilir.

Öğretmenlerin öğretim programını daha çok planlama alanında kullandıkları, ders işlemlerinde ilgili planlama doğrultusunda hareket ettikleri görülmektedir. Bu planlamaya bağlı olarak da ders veriminin artacağı yönünde cevaplar alınmıştır. Aynı zamanda öğretmenler öğretim programından kişisel ve mesleki gelişim anlamında faydalandıklarını belirten cevaplar vermişlerdir. Bu durumda verilen cevaplardan hareketle öğretim programına hakim olma düzeyinin artması kişisel ve mesleki gelişimin artacağı şeklinde yorumlandığı görülmektedir.

Öğretmenlerin mevcut öğretim programında ağırlıklı olarak ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin değişimi üzerinde durdukları görülmektedir. Mevcut ölçme değerlendirme etkinliklerinin yerine öğrenci

davranışlarını ölçen daha somut ve bireysel teknikleri geliştirmek istediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca program içerikleri bakımından da daha sade somut ve uygulanabilir öğretim programı içerikleri olması gerektiğini belirten cevaplarda mevcuttur. Bu cevaplardan hareketle daha az kazanım ve daha net sonuç üzerinde duran yeni bir program oluşturmak istedikleri anlaşılmaktadır. Aynı zamanda öğretmenler mevcut öğretim yöntem ve tekniklerinin güncellenmesi gerektiğini belirten cevaplar vermişlerdir. Bunun yerine daha güncel ve esnek öğretim yöntem ve teknikleri eklemek istediklerini belirtmişlerdir.

Elde edilen veriler çerçevesinde öğretmenlerin program okuryazarlık düzeylerinin gelişim için şu öneriler sıralanabilir.

1-Sınıf öğretmenlerinin program okuryazarlık düzeylerini geliştirmeye yönelik hizmet içi eğitim faaliyetleri ve seminer etkinlikleri düzenlenebilir.

2- Sınıf öğretmenlerinin kişisel ve mesleki gelişimini artırma noktasında güdülenmesi amacıyla program okuryazarlığı alanında ödül ve motivasyon sistemi geliştirilebilir.

Kaynaklar

- Akyıldız, S. (2020). Eğitim programı okuryazarlığı kavramının kavramsal yönden analizi: bir ölçek geliştirme çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(73), 315-332.
- Arı, A. (2010). Öğretmen adaylarının ilköğretim programıyla ilgili eğitim fakültelerinde kazandıkları bilgi ve beceri düzeylerine ilişkin görüşleri. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 251-274.
- Aslan, S., & Gürten, E. (2019). Ortaokul öğretmenlerinin program okuryazarlık düzeyleri, Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 20(1), 171-186.
- Aşıcı, M. (2009). Kişisel ve sosyal bir değer olarak okuryazarlık. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 7(17), 9-26.
- Baskan, G. A., Aydın, A. & Madden, T. (2006). Türkiye'deki öğretmen yetiştirme sistemine karşılaştırmalı bir bakış. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(1), 35-42.
- Baltacı, A. (2018). Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme. *Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 231-274
- Bay, E., Kahramanoğlu, R., Döş, B. & Özpolat, E. (2017). Programa bağlılığı etkileyen faktörlerin analizi, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(43), 110-137.
- Bolat, Y. (2014). Öğrenci gözüyle sınıfın örtük programı. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(18), 510-536.
- Bolat, Y. (2017). Eğitim programı okuryazarlığı kavramı ve eğitim programı okuryazarlık ölçeği. *Electronic Turkish Studies*, 12(18), 121-138.
- Boncuk, A. (2021). Öğretmenlerin program okuryazarlık düzeylerinin, öğretim programına bağlılık düzeyleri üzerine etkisinin incelenmesi. *Anatolian Turk Education Journal*, 3(1), 88-108.
- Bümen, N. T., Çakar, E., ve Yıldız, D. G. (2014). Türkiye'de öğretim programına bağlılık ve bağlılığı etkileyen etkenler. *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 14(1), 203-228.
- Bümen, N. T. & Yazıcılar, Ü. (2020). Öğretmenlerin öğretim programı uyarlamaları üzerine bir durum çalışması: devlet ve özel lise farklılıkları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(1), 183-224.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, O. E., Karadeniz, S. & Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayınevi.

- Demir, E. & Toraman, Ç. (2021). Öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlık düzeyleri. *Trakya Eğitim Dergisi*, 11(3), 1516-1528.
- Demirel, Ö. (2015). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem Yayınevi.
- Erdamar, F. S. (2020). *Sınıf öğretmenlerinin program okuryazarlık algıları ve ilkokul yöneticilerinin öğretmenlerin program okuryazarlık becerisine yönelik algılarının ilerlemeci felsefe bağlamında analizi*. (Yayımlanmamış doktora tezi), Fırat Üniversitesi Eğitim Bi-limleri Enstitüsü, Elazığ.
- Eskiocak, S. (2005). *Sınıf öğretmenlerinin öğretimi planlama aşamasında karar verme sürecine etki eden etmenlerin analizi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Gömlüksiz, M. N. & Erdem, Ş. (2018). Eğitim fakültesi ve PFE programına kayıtlı öğretmen adaylarının eğitim programı okuryazarlığına ilişkin görüşleri. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 73, 509-529.
- Kahramanoğlu, R. (2019). Öğretmenlerin öğretim programı okuryazarlığına yönelik yeterlik düzeyleri üzerine bir inceleme. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(65), 827-840.
- Karakaya, Ş (2004). Eğitimde program geliştirme çalışmaları ve yeni yönelimler. Pegem Yayınları, Ankara.
- Kelly, A. V. (2004). *The curriculum: Theory and practice*. Sage Publications. London
- Keskin, A. (2020). *Öğretmenlerin öğretim programı okuryazarlık düzeylerine yönelik algılarının belirlenmesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Leu, D. (1997). Exploring literacy on the internet: caity's question: literacy as deixis on the internet. *The Reading Teacher*, 51(1), 62-67.
- Keskin, A. & Korkmaz, H. (2017). Öğretmenlerin “program okuryazarlığı” kavramına yükledikleri anlam. 5. *Uluslararası Eğitim Programları Ve Öğretim Kongresi*. 26-28 Ekim 2017, Muğla, Türkiye.
- Ornstein, A. C., & Hunkins, F. P. (2009). *Curriculum foundations, principles and issues* (6th ed.). Boston, MA: Pearson Education.
- Önel, İ. (2010). Tarihsel değişim sürecinde yaşam boyu öğrenme ve okuryazarlık: türkiye deneyimi. *Bilgi Dünyası*, 11(1), 101-121.
- Sarıca, R. (2021). Öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlıkları üzerine bir çalışma. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 132-170.
- Smith, M. K. (2000) *Curriculum theory and practice. the encyclopaedia of informal education*. <https://docs.edtechhub.org/lib/UCN96KTK> (Eişim Tarihi, 02.05.2022)
- Sünbül, A. M. (1996). Öğretmen niteliği ve öğretimdeki rolleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, (8), 597-607.
- Şinego, S. G., & Çakmak, M. (2021). Öğretmenlerin eğitim programı okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. *Kesit Akademi Dergisi*, 7(27), 233-256.
- Yazıcılar Ü. & Bümen N. T. (2015). *Öğretmenlerin öğretim programlarını uyarlama süreci üzerine kuramsal bir inceleme*. 24. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi “Herkes İçin Sürdürülebilir Eğitim” Niğde, 16-18 Nisan 2015, Bildiri Özetleri Kitapçığı, S.107-108. Ankara: Pegem Yayınevi.
- Yılmaz, G., & Kahramanoglu, R. (2021). Öğretmenlerin program okuryazarlık düzeyleri, program yönelimleri ve programa bağlılık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(10), 178-187.
- Tanner, D. & Tanner, L. (1995). *Curriculum development: theory into practice*. Englewood Cliffs, NJ: Merrill.

TDK (Türk Dil Kurumu) (2019). *Genel Açıklamalı Sözlük*. Ankara: TDK Yayınları

Adres
Rumeli Eğitim Araştırmaları Dergisi
İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Türkçe
ve Sosyal Bilimler Bölümü, Türkçe Eğitimi ABD
Cevizli, Kartal - İSTANBUL / TÜRKİYE 34865
e-posta: editor@rumelide.com
tel: +90 505 7958124, +90 216 773 0 616

Address
Rumeli Journal of Education Studies
İstanbul Medeniyet University, Faculty of Education Sciences, Dep. of
Turkish and Social Sciences Education, Turkish Education Program
Cevizli, Kartal - İSTANBUL / TÜRKİYE 34865
e-mail: editor@rumelide.com,
phone: +90 505 7958124, +90 216 773 0 616